

CENTRE D'ESTUDIS COMARCALS DEL BAIX LLOBREGAT

MEMÒRIA D'ACTIVITATS

-
- 1. PRESENTACIÓ**
 - 2. MEMÒRIA DEMOCRÀTICA**
 - 3. PROJECTES DE RECERCA**
 - 4. CICLE D'ACTIVITATS: COMPROMÍS I CONEIXEMENT**
 - 5. EDICIÓ I DIFUSIÓ DE PUBLICACIONS**
 - 6. GESTIÓ CULTURAL D'ESPAIS I SERVEIS**
 - 7. VIDA ASSOCIATIVA I COVID'19**
 - 8. PRONUNCIAMENTS**
 - 9. EINES DE COMUNICACIÓ**

PRESENTACIÓ

Mai hauríem imaginat escriure la presentació d'una Memòria com la d'aquest any. Algunes de les persones que la llegireu potser heu tingut en el vostre entorn familiars o amics que han patit la malaltia o han sofert els seus efectes econòmics i socials. Per això us expressem la nostra solidaritat.

Ens hem mantingut fermes en la majoria dels propòsits, hem procurat executar el Pla d'Activitats tot i que amb renúncies rellevants com ara l'edició del Premis de Reconeixement Cultural que s'havia de celebrar al teatre l'Artesà del Prat del Llobregat o la 8a.Trobada d'entitats d'estudi. El dijous 12 de març queia com una llosa l'anunci de la declaració d'Estat d'alarma, cosa que va suposar que el Centre Cívic Mas Lluí, allà on tenim ubicada la nostra seu romangués tancat fins el 8 de juny.

En el primer trimestre de l'any aconseguíem posar en funcionament i consolidar la Xarxa de Memòria Democràtica del Baix Llobregat, colze a colze amb el Consell Comarcal i un amplí ventall de persones, associacions i institucions. A partir del segon trimestre la capacitat adaptativa avançava a passes fermes i segures, començarem a fer les reunions des d'aplicacions com el meet.jitsi i adaptarem les activitats a d'altres formats. Una de les moltes experiències reeixides fou la primera Escola d'Estiu del Baix Llobregat, emesa pel canal Youtube que fou el nostre bateig en matèria d'activitats online. En aquest sentit emprenguérem un altre projecte que consistia en obrir la nostra "botiga de llibres online" així com subscriure'ns al canal ZOOM per millorar la qualitat de les reunions i de les activitats.

L'ajornament "sine die" d'activitats presencials tingué una excepció que fou l'Assemblea anual d'associades, el dia 2 de juliol, proveïdes de la corresponent mascareta, marcant les distàncies celebràvem una sessió atípica que com a cloenda tingué una brillant conferència del Dr. Bóveda qui ens feu un paral·lelisme entre "l'epidèmia de la grip del 1918 i la pandèmia del coronavirus".

L'execució del Pla d'activitats ha continuïtat de manera implacable, les 10es Jornades de Patrimoni celebrades virtualment a Castelldefels, la sessió de formació per començar l'11è. projecte de recerca col·lectiva sobre exili i deportació, dirigida per Maribel Ollé, o la sessió de crida per l'impuls del 12è. projecte de recerca col·lectiva sobre l'economia social i el cooperativisme, dirigida per José L. Martínez . Han estat activitats que amb un nou format han sumat participants i han fet present el Centre a la vida cultural.

Aquesta tardor fèiem balanç del primer any de gestió de les visites els caps de setmana al Museu de la Colònia Sedó (activitat en conveni amb el mNactec), malgrat la covid el balanç de visitants ha estat altament positiu. Com també ho ha estat l'inici de la tramitació municipal de la declaració del conjunt patrimonial com a BCIL.

Hem produït una nova modalitat de Jornada. Aquest és el cas de la 6a. Jornada de Paisatges Contemporanis que amb format de reportatge versa sobre canvi climàtic, transició energètica i economia circular. El 2020 també ha estat ric en productes editorials: Descobrir el Canal de la Infanta, set itineraris per a la seva Xarxa; Materials 23; La geologia i la mineria al Baix Llobregat “un patrimoni identitari a través de la història”, itineraris del patrimoni geològic i miner del Baix Llobregat; Paisatges contemporanis del Baix Llobregat, Innovació i Creativitat per un territori en transició; Memorial/recerca 2019. presentació biografies; Lideratges femenins del Baix Llobregat, 1a part.

Hem mantingut una intensa col·laboració amb associacions, entitats i institucions. També amb els mitjans de comunicació, en plena pandèmia la publicació comarcal “elbaix.cat” va recollir el pensament de moltes persones vinculades al Centre d'Estudis. En aquest any solitari i isolat el Butlletí mensual ha continuat sent una eina que ha mantingut el vincle entre les persones associades, que ha reflectit en articles d'opinió, en els editorials i en el conjunt de la publicació com tots plegats hem anat copsant la pandèmia i els seus efectes. A l'abril el butlletí s'obria com aparador virtual als noms propis d'homes i de dones de la comarca, que per mitjà de la literatura creen i difonen pensament i emoció.

Ens sentim orgulloses de la feina feta, un exercici que ha estat possible gràcies al voluntariat (tots i totes) i que ha permès donar continuïtat a l'activitat laboral del Centre un cop haver superat l'etapa en la que haguérem d'acollir-nos a l'expedient de regulació temporal de l'ocupació.

Genoveva Català Bosch
Presidenta

MEMÒRIA DEMOCRÀTICA

JORNADES DE MEMÒRIA HISTÒRICA I DEMOCRÀTICA DE SANT FELIU DE LLOBREGAT

Les Jornades de Memòria Històrica i Democràtica de Sant Feliu de Llobregat organitzades per la USLA, l'Associació per la Memòria Històrica i Democràtica del Baix Llobregat i el Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat, van acabar el dimarts 28 de gener amb la presentació del llibre *¡Ha llegado España!* de l'historiador Martí Marín, doctor en història contemporània per la UAB on exerceix la docència. El va presentar l'historiador Francesc Vilanova, director del Departament d'Història Moderna i Contemporània de la UAB.

El dia 23 de gener, l'historiador i arxiver municipal de Sant Just Desvern Jordi Amigó Barbeta i la historiadora i investigadora de l'exili a Sant Feliu, Maribel Ollé Torrent,

van explicar els inicis del franquisme i l'abast de l'exili a la ciutat de Sant Feliu de Llobregat. Maribel Ollé ens va oferir la conferència *Franquisme i l'exili santfeliuenc de 1939*.

XARXA D'ESP AIS DE MEMÒRIA DEMOCRÀTICA DEL BAIX LLOBREGAT

El divendres 17 de gener a la masia de Can Ginestar a Sant Just Desvern, es va reunir el grup impulsor de

la Xarxa d'Espais de Memòria del Baix Llobregat, sota l'aixopluc de l'Ajuntament de Sant Just Desvern, el Consell Comarcal i el Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat.

Després d'una breu ronda de presentacions va començar un intens i ric debat sobre els espais memorialistes que hi ha a la nostra comarca i de la poca connexió que hi ha entre ells. Es va valorar la possibilitat de crear la Xarxa d'Espais de Memòria del Baix Llobregat i es va acordar començar amb la programació d'una oferta de visites guiades durant tot l'any 2020.

Jornades de Memòria Històrica i Democràtica

22, 23 i 28 de gener de 2020
Sant Feliu de Llobregat

Dimecres - 19 h - Centre Cívic Mas Lluí

22 El franquisme a Catalunya
Història i memòria a propòsit de la repressió franquista
Conferència a càrrec de Conxita Mir i Curoó, doctora en història contemporània i docent a la Universitat de Lleida, presentadora de la sèrie "Memòria Antifranquista del Baix Llobregat" (n.19 avui) i del llibre "The Heretic", directora de la revista i historiadora.

Dijous - 19 h - Ateneu Santfeliuenc

23 Franquisme i l'exili santfeliuenc de 1939
Conferència a càrrec de Maribel Ollé Torrent, historiadora investigadora de l'exili a Sant Feliu, i Jordi Amigó Barbeta, historiador i arxiver municipal de Sant Just Desvern, estudiós de la fi de la guerra i la comarca de Baix Llobregat.

Dimarts - 19 h - Ateneu Santfeliuenc

28 ¡Ha llegado España! La política del franquisme a Catalunya (1938-1977)
Presentació del llibre a càrrec de Martí Marín Cerbera, autor del llibre, doctor en història contemporània i docent a la UAB, Francesc Vilanova, historiador i professor de la UAB, i Montse Ayats, directora de l'edició i Eumo.

MEMÒRIA DEMOCRÀTICA

XARXA DE MEMÒRIA DEMOCRÀTICA DEL BAIX LLOBREGAT

El matí de dissabte 25 de gener de 2020, data que feia 81 anys l'exèrcit de Franco ocupava la nostra comarca, es va constituir la Xarxa de Memòria Democràtica del Baix Llobregat que conformen diverses associacions, sindicats i institucions que treballen per la memòria democràtica a la comarca. Aquesta Xarxa, ideada pel CECBLL, té els seus precedents en el congrés El Baix Llobregat a debat, quan es va fer la primera trobada d'entitats i persones interessades en la memòria democràtica el 6 de maig de 2016. La Xarxa depèn orgànicament del Consell Comarcal del Baix Llobregat i compta amb la secretaria tècnica del Centre d'Estudis Comarcals de Baix Llobregat. A l'acte de constitució i van intervenir la

directora general de Memòria

Democràtica de la Generalitat de Catalunya, Gemma Domènech, la presidenta del Consell Comarcal, Eva Martínez, el conseller comarcal de cultura i memòria, Jordi Gil i la presidenta del CECBLL, Genoveva

Català. En acabar els parlaments institucionals, M. Jesús Bono Lahoz, que va ser directora general de Memòria Democràtica de la Generalitat entre els anys 2005 i 2010 i actualment és membre de la Junta del CECBLL, ens va oferir una reflexió molt interessant sobre el sentit democràtic de fer memòria. Una taula rodona d'experiències i projectes van clausurar la jornada amb intervencions de Jordi Amigó, historiador i arxiver de Sant Just Desvern, que va parlar del refugi antiaeri; Àngel Merino, coordinador de la USLA, que va tractar el tema de l'itinerari d'espais de memòria de Sant Feliu de Llobregat; David Rovira, tècnic del Museu de les Aigües, que va explicar el projecte de memòria de la Central Cornellà d'Aigües de Barcelona; Carmen Romero, presidenta de l'Associació Memòria Històrica i Democràtica del Baix Llobregat, que va explicar les finalitats i projectes de l'entitat; Maribel Aguilera, regidora de Cultura i Memòria Històrica de l'Ajuntament d'Esplugues, que va parlar de les bateries antiaèries de Sant Pere Màrtir; i Jordi Gil, conseller comarcal d'Educació, Cultura i Memorial Democràtic, que es va referir a la creació de la Xarxa d'Espais de Memòria del Baix Llobregat.

MEMÒRIA DEMOCRÀTICA

EXPOSICIÓ TRANSGRESSORES/TRANSGRESORAS

Del 2 al 13 de març de 2020, el Centre Cívic Mas Lluí de Sant Feliu de Llobregat va acollir l'exposició Transgressores/Transgresoras del Memorial Democràtic i el Consolat General de l'Uruguai. Explicant els diferents contextos històrics, l'exposició mostra la biografia de 16 dones, totes elles pioneres i transgressores en els seus àmbits, que van viure durant el segle xx a l'Estat espanyol o a l'Uruguai. El dia 3 de març el comissari d'aquesta exposició Josep Lluís Martín i Berbois, ens va fer una xerrada sobre aquestes i d'altres dones pioneres

en algun camp social o artístic que van lluitar des de les dues ribes de l'oceà en un món dominat per homes.

MEMÒRIA DEMOCRÀTICA

MANIFEST 5 DE MAIG DE LA XARXA DE MEMÒRIA DEL BAIX LLOBREGAT

El 5 de maig és el dia nacional d'homenatge als deportats i deportades, a les persones assassinades i a totes les víctimes del nazisme. Enguany es complia també el 75è aniversari de l'alliberament de tots els camps de concentració i d'extermini nazis. Aquesta jornada coincideix amb la data de l'alliberament del camp de Mauthausen, on hi hagué més persones internades republicanes espanyoles, al voltant de 7.500.

La Xarxa de Memòria Democràtica del Baix Llobregat va retre homenatge a través d'aquest comunicat públic.

PERSONES DEPORTADES DEL BAIX LLOBREGAT

En temps de confinament, la Xarxa de Memòria Democràtica del Baix Llobregat ha impulsat un projecte comarcal sobre les persones deportades del Baix Llobregat.

Gràcies a la feina feta des d'Amical Mauthausen, s'han comptabilitzat 86 deportats de la comarca (tot homes) que van patir la ignomínia dels camps nazis. L'objectiu del projecte és triple: construir una base de dades amb la màxima informació que es pugui aconseguir sobre les persones deportades de la nostra comarca; completar i contrastar la informació que tenim dels deportats del Baix amb noms de familiars dels deportats; i aportar nous noms de persones que no constin al llistat.

Amb aquest triple objectiu, des de la Xarxa es va fer una crida a aportar nova informació per completar la llista i cercar familiars.

MEMÒRIA DEMOCRÀTICA

BIOGRAFIES DE PERSONES REPRESALIADAES D'ESPARREGUERA I OLESA DE MONTSERRAT

En el marc del projecte Memorial Democràtic del Baix Llobregat, fa anys que es confeccionen una sèrie de biografies o històries de vida amb l'objectiu de recuperar, aprofundir i difondre la lluita d'aquelles persones que varen patir la repressió franquista durant la Guerra Civil i la postguerra al Baix Llobregat nord, especialment a Olesa de Montserrat i a Esparreguera. Aquesta magnífica tasca l'estan realitzant Joana Llordella d'Esparreguera i Blanca Mampel d'Olesa de Montserrat i actualment a l'espai web del projecte ja es poden consultar.

Josep Maria Pascual Robert

En Josep Maria Pascual Robert va néixer el 12 Juliol de l'any 1907 al Catllar (Tarragona) i morí l'any 2000 a Olesa de Montserrat. Mestre nacional de primera ensenyança, primer va exercir a Navarxes i l'any 1933 es traslladà amb la seva família a la Colònia Sedó (a la barriada del Puig, d'Esparreguera) on continuà la seva tasca fins a l'any...

VEURE MÉS

Pere Roca i Marsot

En Pere Roca i Marsot va néixer a Olesa de Montserrat el 9 d'octubre de 1895, i va morir el 31 de maig de 1981. El seu pare va morir jove i va deixar una vídua de 39 anys amb tres fills. S'inicià en el món laboral a la indústria tèxtil d'Olesa de Montserrat, però més tard, es faria constructor.

Per motius laborals emigrà...

VEURE MÉS

Bautista Margalef Aguiló

Bautista Margalef Aguiló va néixer al Masolís, Tarragona, el dia 11 de setembre de 1899, es va casar amb l'Ana Sánchez, originària de Tíjola, Almeria. Van tenir tres filles de les quals, la Dora, la nostra entrevistada, era la filla gran.

Militant de la CNT, potser per influència del seu cunyat, en Ramon Sánchez, ja que abans no hi havia...

VEURE MÉS

Fèlix Figueras i Aragay

Fèlix Figueras i Aragay va ser alcalde d'Olesa de Montserrat durant el període de la Segona República - concretament, del 1931 al 1934 i l'any 1936-. Va ser afusellat sense condemna, juntament amb 11 persones més, a Abrera el 19 de febrer de 1939, amb 44 anys.

El nostre represaliat va néixer a Olesa de Montserrat el 16 de desembre de...

VEURE MÉS

Lluís Oleart Xairó

En Lluís Oleart Xairó va néixer a Olesa de Montserrat l'any 1898 -a les cases anomenades dels "estricadors"[1], al carrer...

VEURE MÉS

15 ANYS DE MEMÒRIA DEMOCRÀTICA AL BAIX LLOBREGAT

L'any 2005 es va donar el tret de sortida al projecte Memorial democràtic del Baix Llobregat i ho hem volgut celebrar amb les persones que han estat implicades en el projecte. Aquesta celebració s'ha dut a terme en un acte virtual realitzat l'11 de desembre i on Sant Feliu de Llobregat ha estat la seu virtual d'acollida d'aquest acte. Hi ha participat Manel Martínez, regidor de cultura de Sant Feliu de Llobregat, Jordi Carbonell, conseller comarcal de Cultura i Memorial Democràtic, F. Xavier Menéndez, director del Programa de Memòria Democràtica de la Diputació de Barcelona i Genoveva Català, presidenta del CECBLL per donar la benvinguda. Tot seguit han explicat el projecte persones que han estat vinculades al llarg dels anys amb el desenvolupament

de les diverses actuacions del projecte; Carles Santacana, Elionor Sellés, Neus Ribas i M.Jesús Bono. La Dra. Montserrat Duch ens va oferir una magnífica ponència sobre les *Polítiques de memòria a l'espai públic*. L'acte ha acabat amb un recull de 4 experiències innovadores de memòria que s'estan duent a terme als municipis d'Abrera, Sant Feliu de Llobregat, Olesa de Montserrat i Cornellà de Llobregat

PROJECTES DE RECERCA

11a. RECERCA COL·LECTIVA EXILI I DEPORTACIÓ AL BAIX LLOBREGAT

El CECBLL ha impulsat la 11a recerca col·lectiva de l'entitat amb el tema de l'exili i la deportació al Baix Llobregat que serà dirigida per la historiadora i sòcia de l'entitat Maribel Ollé. Aquesta recerca es va encetar amb una acte virtual el dissabte 7 de novembre on hi van participar una cinquantena de persones. Aquest acte, que s'havia de fer presencial a la seu de l'Arxiu Comarcal, va ser obert per Genoveva Català, presidenta del CECBLL i M.Luz Retuerta, directora de l'ACBL i va comptar amb les intervencions de quatre persones expertes en la temàtica: Jordi Gaitx, historiador, arxiver i assessor del MUME; Ruben Doll, historiador i assessor del MUME; Laia Arañó, historiadora i conservadora del fons

documental de la Fundació Carles Pi i Sunyer; i Juan M.

Calvo, historiador i membre de Junta de l'Associació Amical de Mauthausen.

L'acte va ser conduït per M.Jesús Bono, membre de

Junta del CECBLL i el va clausurar el director del Memorial Democràtic de la Generalitat de Catalunya, Jordi Font.

Després d'aquest acte, hem obert un formulari per a la creació de l'equip que durà a terme aquesta recerca.

PROJECTES DE RECERCA

12a. RECERCA COL·LECTIVA. L'ECONOMIA SOCIAL I EL COOPERATIVISME AL BAIX LLOBREGAT: ORÍGENS I PERSPECTIVES DE FUTUR

El dissabte 28 de novembre de 2020, vam celebrar l'acte de presentació de la recerca a través de la plataforma zoom.

La benvinguda fou a càrrec de Genoveva Català, presidenta del CECBLL i la presentació de la 12a Convocatòria de Recerca Col·lectiva, a càrrec de Gemma Tribó, membre de la Junta del CECBLL. La conferència exposant el sentit de la investigació anà a càrrec de José Luís Martínez González, doctor en Història Econòmica i professor de la UAB que dirigirà la recerca. Tot seguit es va donar pas al segon bloc, que va comptar amb diverses experiències de cooperativisme i que va ser moderat per Mohamed El Youssofi, responsable de Creació, gestió i consolidació de projectes d'Economia Social de l'Ateneu Cooperatiu del Baix Llobregat. Les experiències recollides van ser la Cooperativa Obrera de Viviendas del Prat, a càrrec de Dolors Camats, directora; la Comunitat Minera Olesana, a càrrec de Joan Arévalo, director; MTK Space, a càrrec d'Albert Marsà, cofundador; i Cuidando de ti, a càrrec de Rosa Asensio, cofundadora.

Es va cloure l'activitat després d'un torn obert de paraules, anunciant la tramesa de fitxes per complimentar les persones que hi participaran.

CICLE D'ACTIVITATS: COMPROMÍS I CONEIXEMENT

ESCOLA D'ESTIU DEL BAIX LLOBREGAT

Els dies 17, 18 i 19 de juny iniciàrem la primera ESCOLA D'ESTIU DEL BAIX LLOBREGAT. En aquesta primera edició ens centràrem en el sistema alimentari arrelat en la producció agrícola i en tot el sector primari. Reivindicàrem el Parc agrari del Llobregat com espai de producció d'aliments de gran importància estratègica a l'entorn metropolità; coneguèrem una mica més la persistència i la capacitat d'innovació de l'agricultura de la comarca i els sistemes de proveïments de la gran Barcelona; recordàrem que l'alimentació és una necessitat primària i un dels elements bàsics per a la vida de les persones. Constatàrem com en el confinament viscut el sector de l'alimentació ha estat essencial. Reflexionàrem entorn la necessitat que l'alimentació sigui elevada al rang de política pública.

La primera edició de l'Escola d'Estiu quasi arriba a les 500 visualitzacions al canal de Youtube del CECBLL. La situació de pandèmia que patim des del mes de març, ha fet que el Centre d'Estudis haguem replantejat i repensat projectes que estaven al nostre pla d'activitats, com ara aquest. Hem fet una immersió en les noves tecnologies per tal que el coneixement sobre la comarca continués arribant a la ciutadania.

CICLE D'ACTIVITATS: COMPROMÍS I CONEIXEMENT

En aquesta ocasió hem parlat de l'alimentació i l'agricultura des de diverses vessants, i hem comptat amb la participació de persones de reconeguda solvència en el tema, com ara les historiadores Gemma Tribó i Mercè Renom que van obrir l'Escola d'Estiu amb les seves conferències "El passat i el present de l'agricultura al Baix Llobregat" i "Història del proveïment i l'alimentació del segle XIV al XX" respectivament.

The image shows a YouTube video player interface. On the left is a white card with the following text: "Escola d'Estiu 2020 - GEMMA FRANCÈS 'La producció agrícola al Baix Llobregat el segle XXI'", "D'ESTIU DEL BAIX LLOBREGAT 2020", "17, 18 i 19 de juny", and a paragraph of text. Below the text is the logo of "INSTITUT RAFAEL MESTRANS" and the text "Amb el suport de:". On the right is a video thumbnail showing a field of crops, with a red play button in the center. Below the thumbnail is a yellow banner with the text: "DIJOURS 18 de juny de 2020", "La producció agrícola al Baix Llobregat el segle XXI", "a càrrec de Gemma Francès, gerent del Parc Agrari del Baix Llobregat", and "Al canal de YOUTUBE del CECBLL a partir de les 12 h".

El segon dia vam comptar amb les intervencions de la gerent del Parc Agrari del Baix Llobregat, Gemma Francès, que ens va parlar de "La producció agrícola al Baix Llobregat el segle XXI" i Rafael Bellido, advocat expert en urbanisme, que ens va oferir la conferència "Agricultures del Baix Llobregat: planejament i gestió del territori"

I va clausurar l'Escola d'Estiu Oriol Estela, coordinador general del Pla Estratègic Metropolità de Barcelona, amb la seva ponència "L'alimentació i la resiliència urbana al segle XXI" seguida d'una taula rodona on hi van participar Laia Soldevila, periodista del Crític, Mariano Martínez de l'Associació de Gastronomia i Turisme del Baix Llobregat i el mateix Oriol Estela, moderats per la presidenta del CECBLL, Genoveva Català

CICLE D'ACTIVITATS: COMPROMÍS I CONEIXEMENT

CONFERÈNCIA JOSÉ LUIS BÒVEDA "EL CORONAVIRUS I LA GRIP DE 1918 AL BAIX LLOBREGAT"

El dijous 2 de juliol de 2020 en acabar l'assemblea de socis i sòcies, el doctor i soci del CECBLI José Luis Bóveda, dissertà sobre "El coronavirus i la grip de 1918 al Baix Llobregat". El presentà l'arxivera comarcal M.Luz Retuerta i comptarem amb la salutació de l'alcaldeessa de Sant Feliu de Llobregat, Sra. Lúdia Muñoz.

10es. JORNADES DE PATRIMONI DEL BAIX LLOBREGAT

Les 10enes Jornades de Patrimoni del Baix Llobregat es van celebrar per primera vegada de forma virtual el 21 d'octubre. En aquesta ocasió el municipi amfitrió era Castelldefels amb qui es van coorganitzar. La jornada tenia per lema "El patrimoni, allà on el passat i el futur es troben". La conferència magistral de Joaquim Nadal, director de l'Institut Català de Recerques

10es Jornades de Patrimoni del Baix Llobregat
"El patrimoni, allà on el passat i el futur es troben"

21 d'octubre de 2020
Lloc: On line. Zoom (es facilitarà contrasenya a les persones inscrites)

PRESENTACIÓ
De vegades el patrimoni es viu com un factor de desenvolupament que dificulta la modernització de les ciutats o obliga a fer costoses operacions de microzonatge urbà. Però el patrimoni també pot ser viu com un factor de promoció de turisme, ciutats i de sostenibilitat. Amb el llibre "El patrimoni, allà on el passat i el futur es troben", les 10es Jornades del Patrimoni volen reflexionar i donar a conèixer les eines de planificació territorial i de gestió que permeten fer viable el patrimoni com a element definidor de l'urbanisme i com a punt connectiu entre el passat i el futur de les ciutats. Viet així, el patrimoni deixa de ser un llegat del passat per ser el llegat que activament trepitgem a les generacions futures.

PROGRAMA

09:30 h. Benvinguda institucional
Marta Marín, alcaldessa de Castelldefels;
Gloria Català, presidenta del Centre d'Estudis Comarcals Baix LL;
Ella Ibar, directora general de Patrimoni Cultural, Generalitat de Catalunya;
Pere Puig, president de l'Institut de Recerca i Patrimoni de Barcelona;
Eva Martínez, presidenta del Consell Comarcal del Baix Llobregat;
Castelldefels.

10:30 h. Patrimoni, memòria i història, a càrrec de Joaquim Nadal i Famars, director de l'Institut Català de Recerques en Patrimoni Cultural.

11:00 h. Taula rodona "El patrimoni, allà on el passat i el futur es troben"
Joaquim Nadal Ferrer, conseller per la UNESCO en patrimoni industrial;
Josep M. Carreras Ollis, director de l'Àrea de Diss. de Polítiques Urbanístiques AMB;
Marta Marín, alcaldessa de Castelldefels, alcaldessa de l'Ajuntament de Barcelona;
Marta Zúñiga, membre del Grup de Recerques Històriques de Castelldefels.

11:45 h. Taula d'esperonades
Gloria Català, el patrimoni urbà d'Àlberca, Tècnic de Patrimoni cultural / Memòria Històrica de l'Ajuntament d'Àlberca;
Jordi Arce, les obres arqueològiques de Sant Just Desverm, Històric i arxiver municipal de l'Ajuntament de Sant Just Desverm;
Jordi Marín, l'Espai Històric de Castelldefels, Tercer Tinent d'Alcalde i regidor de Cultura de l'Ajuntament de Castelldefels.

12:30 h. Clausura
Jordi Marín, Tercer Tinent d'Alcalde i regidor de Cultura de l'Ajuntament de Castelldefels;
Jordi Carbonell, conseller de Medi Ambient, Cultura i Memòria Democràtica del Consell Comarcal del Baix Llobregat.

13:30 h. Visita virtual a l'Espai Històric de Castelldefels a càrrec de l'Ajuntament de Castelldefels.
Conduïda l'Àrea Lòpez, Pte. Història Ajuntament de Castelldefels.

Es podrà realitzar una visita presencial al Canal, el dia 7 de novembre de 2020, a les 10:00 hores. Es interessats i les pretes contacteu amb el 93 5369657, o per correu electrònic: b.castelldefels@llobc.cat

Formulari d'inscripció

Patrimoni del Baix Llobregat
10es Jornades

Consell Comarcal del Baix Llobregat | Ajuntament de Castelldefels | Biblioteca Municipal de Castelldefels | Amb la col·laboració de Diputació de Barcelona | AMB | Departament de Cultura

CICLE D'ACTIVITATS: COMPROMÍS I CONEIXEMENT

en Patrimoni Cultural va versar sobre “Patrimoni, memòria i història”. Tot seguit una interessantíssima taula rodona amb tres persones expertes en gestió del patrimoni com Gràcia Dorel-Ferré, consultant per la UNESCO en patrimoni industrial; Josep M. Carreras Quilis, director de l'Àrea de Desenvolupament de Polítiques urbanístiques de l'AMB i Montserrat Hosta i Privat, directora del postgrau per tècnics d'especialització de l'administració pública i assessora en l'Ajuntament de Barcelona. Per acabar, una taula d'experiències locals amb Gerard Bidegain, tècnic de Patrimoni cultural i Memòria històrica municipal que va tractar el patrimoni urbà d'Abrera; Jordi Maresma, 1r Tinent d'Alcaldia i regidor de Cultura que va explicar l'Eix històric de Castelldefels; i Jordi Amigó, historiador i arxiver municipal de Sant Just Desvern qui va presentar les rutes singulars. En la presentació van intervenir l'alcaldesa de Castelldefels, Maria Miranda, la presidenta del Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat, Genoveva Català, la directora general de Patrimoni Cultural de la Generalitat de Catalunya, Elsa Ibar, i la presidenta del Consell Comarcal del Baix Llobregat, Eva Martínez.

A la cloenda de les jornades vam poder gaudir d'una vídeo-presentació sobre l'Eix Històric de Castelldefels centrada en dos dels períodes dels quals hi ha més vestigis a la ciutat: els atacs dels pirates als segles XVI i XVII i la Guerra Civil Espanyola, als anys 30 del segle passat. Finalment un parlament de Jordi Carbonell, conseller comarcal de Cultura i Memòria, va cloure l'activitat

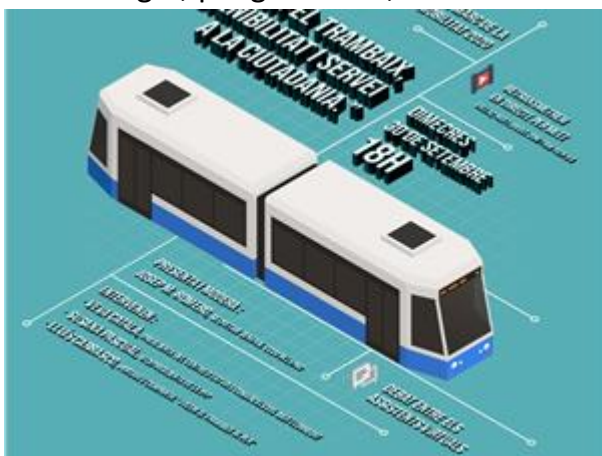
CICLE D'ACTIVITATS: COMPROMÍS I CONEIXEMENT

6a JORNADA DE PAISATGES CONTEMPORANIS DEL BAIX LLOBREGAT

Aquesta Jornada la vàrem dissenyar a finals de l'any 2019 i consideràvem que més enllà de la migradesa dels acords de la cimera xilena COP25 celebrada a Madrid, aquest esdeveniment ha posat sobre la taula l'emergència climàtica i ens indica que és necessària una agenda que l'abordi. Des del CECBLL voldríem apropar-nos a les mesures que han emprès i emprenen les institucions (d'Europa, Espanya, Catalunya i el món local), així com al punt de vista del món acadèmic, social i empresarial. Les mesures a emprendre per fer front a l'emergència climàtica passen per transformar la producció i distribució de l'energia amb tot el què això comporta en el nostre model econòmic i de civilització. Aquesta activitat s'havia de fer en forma d'acte públic, però per motius de la Covid hem transformat l'activitat en un vídeo que distribuïrem a través de les xarxes socials.

PARTICIPACIÓ EN LA SETMANA EUROPEA DE LA MOBILITAT.

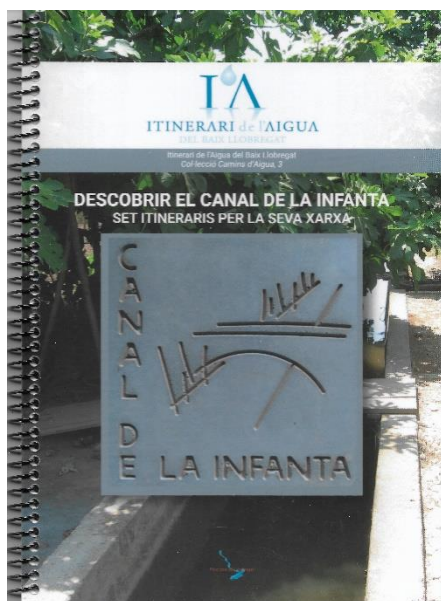
En el marc de la setmana europea de la mobilitat, CCOO Baix Llobregat ha organitzat l'acte L'aposta pel Trambaix. Sostenibilitat i servei a la ciutadania el dimecres 30 de setembre. Aquest acte s'ha realitzat de forma virtual i retransmès per meet.jit.si. Josep M. Romero, secretari general de CCOO, ha fet la salutació inicial i ha presentat als tres ponents de la trobada. Genoveva Català, presidenta del CECBLL que ha parlat en primer lloc de l'adhesió del Centre d'Estudis al Manifest per a l'extensió del Tramvia a Sant Feliu de Llobregat, polígon El Pla, Molins de Rei i Sant Vicenç dels Horts-Pallejà. A continuació ha

assenyalat dos conceptes: sostenibilitat ja que el transport públic és més eficient pel medi ambient i el clima, i servei a la ciutadania ja que el transport públic és imprescindible per a la mobilitat dels treballadors i treballadores de la comarca. En segon lloc ha intervingut la vicepresidenta de l'Associació per la Promoció del Transport Públic (PTP) Susana Pascual, que ha parlat dels avantatges que ofereix el transport públic (més accessibilitat per a tothom, més estalvi, més i millor mobilitat,

menys despesa pública, menys contaminació atmosfèrica, més salut i més seguretat viària). I en darrer lloc ha parlat en Lluís Carrasco, en representació de la campanya "Volem el Trambaix al Pla" per l'extensió del Tramvia cap al Pla, Molins de Rei i Sant Vicenç dels Horts

EDICIÓ I DIFUSIÓ DE PUBLICACIONS

Javier Morata (coord.), *Descobrir el Canal de la Infanta. Set itineraris per la seva xarxa*, Sant Feliu de Llobregat: Edicions del Llobregat, Col·lecció Camins d'Aigua núm. 3, 2020.

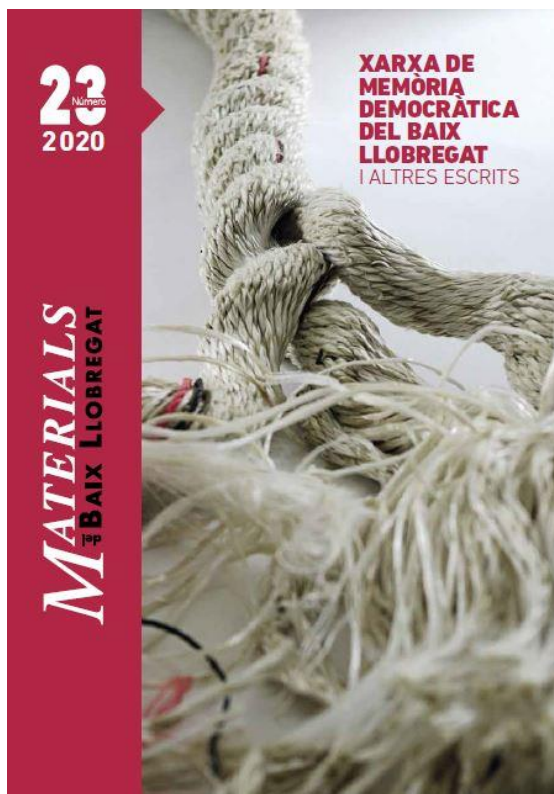
Amb aquest tercer llibre de la col·lecció Camins d'Aigua d'Edicions del Llobregat, volem contribuir a la commemoració dels 200 anys del Canal de la Infanta (1819-2019), una infraestructura de regadiu que ha estat de vital importància per el desenvolupament de la nostra comarca. Recull 7 itineraris pel recorregut del Canal, confeccionats per Clara Bargalló, Joan Bonich, Ireneu Castillo, Ignasi Doñate, Esther Hachuel, Roger Lloret i Gemma Tribó, coordinats per Javier Morata.

Diversos autors, *Paisatges contemporanis del Baix Llobregat. Innovació i creativitat per a un territori en transició*, Sant Feliu de Llobregat: Edicions del Llobregat, 2020.

Aquest llibre recull el treball d'anàlisi paisatgística que es va fer en el marc del congrés El Baix Llobregat a Debat. Gràcies a un acord entre el CECBLL i la direcció del màster en *Gestió i intervenció en el paisatge i el patrimoni* de la UAB-MUHBA, el Baix Llobregat va comptar amb nodrit un conjunt de professionals de diverses especialitats i d'universitats d'arreu del món que van analitzar cinc paisatges proposats pels comitès organitzadors i científics del congrés. L'anàlisi realitzada i les propostes de futur queden recollides en aquesta publicació.

EDICIÓ I DIFUSIÓ DE PUBLICACIONS

Diversos autors, *Xarxa de Memòria democràtica del Baix Llobregat i altres escrits*, Materials del Baix Llobregat núm. 23, Sant Feliu de Llobregat: Edicions del Llobregat, 2020

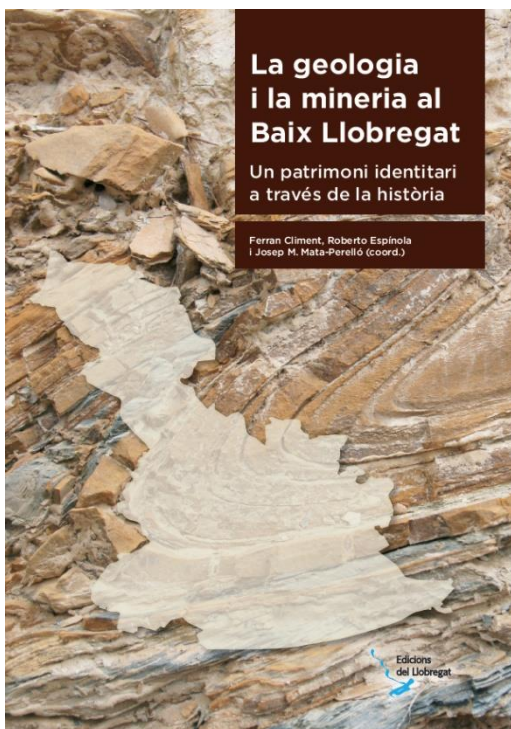
Aquesta nova edició de *Materials del Baix Llobregat* està dedicada a la memòria democràtica de la nostra comarca. Aquest 2020 tan incert, vam engegar la Xarxa de Memòria Democràtica del Baix Llobregat en un acte celebrat el dia 25 de gener de 2020 al Consell Comarcal. En ser aquesta Xarxa una iniciativa innovadora i pionera al nostre país, vam decidir recollir les intervencions d'aquest acte en el dossier d'enguany i dedicar la vint-i-tresena edició de *Materials del Baix Llobregat*, a la memòria democràtica.

La publicació també recull tres interessants articles de recerca i reflexió sobre temàtiques referents al Baix Llobregat. Trobareu un estudi

sobre la xarxa hospitalària de la comarca durant l'edat mitjana, un altre article que parla sobre el règim de protecció legal del patrimoni històric de la Colònia Sedó d'Esparreguera, i un tercer dedicat a l'alimentació com a política pública a les portes que Barcelona sigui, l'any que ve, capital mundial per a l'alimentació sostenible.

Per acabar trobareu un recull de ressenyes de les principals novetats bibliogràfiques aparegudes a la comarca.

EDICIÓ I DIFUSIÓ DE PUBLICACIONS

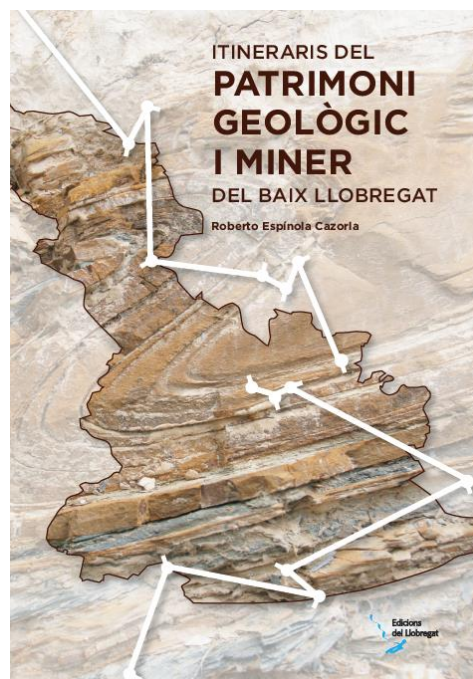

Ferran Climent, Roberto Espínola , Josep M. Mata-Perelló (coord.), *La geologia i la mineria al Baix Llobregat. Un patrimoni identitari a través de la història*, Sant Feliu de Llobregat: Edicions del Llobregat, 2020

Aquest llibre és el resultat de la VIII recerca col·lectiva que tracta del patrimoni geològic i miner que hi ha al Baix Llobregat. El llibre recull, a més d'una situació geològica i de la història geològica i minera de la comarca al llarg dels diferents períodes històrics, s'han elaborat fitxes de 50 espais d'interès geològic i miner.

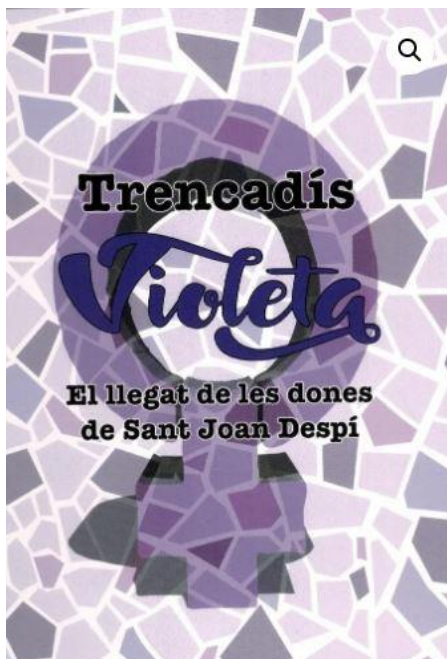
Roberto Espínola Cazorla, *Itineraris del Patrimoni Geològic i miner del Baix Llobregat*, Sant Feliu de Llobregat: Edicions del Llobregat, 2020

Aquest treball d'en Roberto Espínola, (membre de l'equip de recerca) complementa la VIII recerca col·lectiva amb la creació de 7 itineraris geoturístics que permeten visitar i comprendre els principals elements geològics més representatius i singulars de la comarca del Baix Llobregat, des del delta fins a Montserrat, seguint la columna vertebral que és el riu Llobregat. Aquests itineraris ens atansen als jaciments minerals, les mines i el patrimoni miner més divers i als molts afloraments de roques i estructures tectòniques que podem trobar arreu del territori.

EDICIÓ I DIFUSIÓ DE PUBLICACIONS

EDICIONS PER ENCÀRREC

Conxita Sánchez; Esther Hachuel; Neus Ribas; Montserrat Duran, *Trencadís Violeta. El llegat de les dones de Sant Joan Despí*, Ajuntament de Sant Joan Despí i Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat, desembre 2019

Aquest llibre recupera la memòria de les santjoanenques des de finals del segle XIX fins a finals del segle XX tot realitzant un itinerari per diferents punts de la ciutat. Amb aquest llibre s'ha volgut visibilitzar a totes les santjoanenques i al seu llegat tan silenciats amb el pas del temps.

Més d'una vuitantena de persones es van aplegar el dijous 13 de febrer al Centre Cultural Mercè Rodoreda a Sant Joan Despí. El motiu era la presentació d'aquest llibre. Hi van intervenir Àlex Medrano, regidor de cultura de l'Ajuntament de Sant Joan, Genoveva Català, presidenta del Centre d'estudis, Isabel Segura, prologuista de l'obra i experta en història de les dones, Montserrat Duran i Conxita Sánchez, coautores del llibre. L'acte es va convertir en un sentit homenatge a les dones i al llegat que han deixat a Sant Joan Despí.

EDICIÓ I DIFUSIÓ DE PUBLICACIONS

PRESENTACIÓ UNA BALA PER AL RECORD

El Club de Lectura de COCOS i el CECBLL vem presentar el llibre de Maite Carranza “Una bala per al record” el dia 11 de novembre a la seu de CCOO de Cornellà. L’acte el van presentar Carmen Romero del Club de Lectura COCOS i Genoveva Català, presidenta del Centre d’Estudis i va comptar amb la participació de l’autora que va dissertar sobre diversos temes relacionats amb l’obra, com l’origen del relat, el perfil del personatge principal o la lectura per part del jovent. Aquesta novel·la té com a protagonista un nen de tretze anys i centra la seva acció a la zona muntanyosa situada entre el nord de Palència i Astúries, durant l’any 1938, en plena guerra civil espanyola.

EDICIÓ DEL PRIMER LLIBRE DIGITAL DEL CECBLL: LIDERATGES FEMENIS AL BAIX LLOBREGAT. 40 ANYS DE FEMINISME

Aquest 2020 hem estat treballant amb el producte resultant del projecte de recerca Lideratges femenins al Baix Llobregat. Treballem per preparar la primera edició digital del CECBLL i volem fer-ho amb un projecte innovador com Lideratges femenins al Baix Llobregat, que té per objectiu donar a conèixer el protagonisme de la comarca en la lluita pels drets de les dones a Catalunya i al Baix Llobregat. Aquest projecte engegat l’any 2017 s’ha concretat amb un estudi basat en diferents fòrums i entrevistes a moltes baixllobregatines que hem fet al llarg d’aquests tres anys. Ha arribat l’hora de fer arribar a tothom els resultats d’aquest estudi d’una forma atractiva i dinàmica com és el llibre digital, basat en un llarg i rigorós estudi que hem elaborat amb la col·laboració de la cooperativa sense ànim de lucre [Quotidiana](#).

GESTIÓ CULTURAL D'ESPAIS I SERVEIS

CENTRE CIVIC MAS LLUÍ

El

Centre Cívic Mas Lluí és un equipament municipal que el CECBLL gestiona des de l'any 2012 gràcies a un conveni signat amb l'Ajuntament de Sant Feliu de Llobregat. Al Centre Cívic s'hi desenvolupen dues tipologies d'activitats i tallers: aquelles que es realitzen a ressò de la demanda i que afavoreix que la ciutadania surti al carrer i faci xarxa (ioga, pilates, conversa en anglès, música i dansa, robòtica educativa, etc); i aquella activitats que es fa amb el segell propi del CECBLL, i que afavoreix la mobilitat per raons culturals, com ara activitats de promoció de les arts i de divulgació del coneixement.

Aquest any, però, la pandèmia ens ha impedit realitzar l'activitat d'una forma contínua i des del mes de març fins al mes de juny, l'equipament va estar tancar. El juny vàrem reobrir el Centre Cívic Mas Lluí sempre amb les condicions ajustades a les indicades per les autoritats.

Malgrat això es van poder realitzar les activitats programades amb normalitat durant els dos primers mesos, i també es van poder programar aquestes dues activitats:

GESTIÓ CULTURAL D'ESPAIS I SERVEIS

CENTRE CÍVIC MAS LLUÍ

LLUIRL'ART AMB MAGDA TORRE, ISABEL CASTILLO i DANI CAMPOS.

El primer Lluirl'art d'aquest 2020 l'hem encetat amb el projecte musical de dues dones, Magda Torre i Isabel Castillo, acompanyades pel pianista Dani Campos. I love you...però no gaire és una performance on dues dones conversen i discrepen força sobre l'amor. L'una idealista, creu fermament amb l'amor; l'altra més escèptica, decepcionada de l'amor...combinen cançons en català i castellà i fan partícips al públic dels seus arguments.

LLUIRL'ART AMB EL GRUP DE TEATRE SARAU DE L'ONCE

El grup de Teatre Sarau de l'ONCE, va presentar el divendres 21 de febrer l'obra de teatre "L'Antònia no hi és". Amb un to irònic i de la mà de 7 actors i actrius, l'obra tracta les relacions de tres parelles en diferents etapes vitals i un tema de candent actualitat com és el maltractament femení.

GESTIÓ CULTURAL D'ESPÀIS I SERVEIS

MUSEU DE LA COLÒNIA SEDÓ D'ESPARREGUERA

EL CECBLL gestiona les visites en caps de setmana i festius al Museu de la Colònia Sedó d'Esparreguera gràcies a la signatura d'un conveni amb l'Agència Catalana del Patrimoni. Actualment hi ha un equip de dos persones que van estar seleccionades per una Comissió de selecció de personal per fer de mediadors d'aquest ric patrimoni que estem gestionant. En total, i malgrat l'etapa de tancament per la pandèmia, el Museu ha obert les portes 48 dies aquest 2020 i l'han visitat 1359 persones. D'aquests dies d'obertura, 6 han estat d'activitat extraordinària:

- 19 de gener de 2020: visita especial per al Club 600 Barcelona, a petició d'aquesta entitat. Arriben en comitiva una cinquantena de Seats 600 i visiten el Museu i la Colònia prop de 100 persones vinculades a aquest col·lectiu.

GESTIÓ CULTURAL D'ESPACIS I SERVEIS

MUSEU DE LA COLÒNIA SEDÓ D'ESPARREGUERA

- 15 i 16 de febrer de 2020: el cap de setmana del 15 i 16 de febrer el Museu de la Colònia Sedó d'Esparreguera va oferir unes jornades de portes obertes i es van organitzar activitats especials amb motiu de la Festa Major d'Hivern d'Esparreguera. Les jornades de portes obertes van ser tot un èxit, amb una participació molt alta. Un total de 364 persones vingudes d'arreu van visitar la Colònia durant tot el cap de setmana. Les activitats complementàries van consistir en un concert de música de cambra a càrrec de grups d'alumnes de l'Escola Municipal de Música i Dansa d'Esparreguera i una visita guiada al recinte industrial de la Colònia

- 11 de setembre de 2020: jornada de portes obertes amb entrada gratuïta amb motiu de la Diada Nacional de Catalunya.
- 10 i 11 d'octubre: Jornades Europees del Patrimoni, amb accés gratuït.

GESTIÓ CULTURAL D'ESP AIS I SERVEIS

MUSEU DE LA COLÒNIA SEDÓ D'ESPARREGUERA

El CECBLL, amb la concurrència del mNACTEC i de l'Associació per a la defensa de la Colònia Sedó i el seu entorn té en marxa un concurs fotogràfic a través d'instragram com una forma d'incentivar l'assistència al Museu en aquests temps de COVID que tant difícil ho posa. El concurs, que funciona amb el hastag #coloniasedogeometrica estarà obert fins el 31 de maig de 2021 i contempla premis mensuals i un premi final.

A més de totes aquestes activitats, aquest 2020 la Colònia Sedó ha estat notícia per la seva Declaració com a BE CULTURAL D'INTERÈS LOCAL (BCIL)

El CECBLL va poder conèixer el planejament que l'Ajuntament està elaborant per protegir el patrimoni de la Colònia Sedó fent compatible els seu ús tant per l'activitat productiva com per la residencial. A la trobada amb l'arquitecta municipal hi assistiren Genoveva Català, Carles Riba, Esther Hachuel i Josep M. Cobos. L'Ajuntament d'Esparreguera va aprovar en el ple municipal del mes d'abril iniciar el procediment per a la declaració de la Colònia Sedó com a Bé Cultural d'Interès Local (BCIL).

PIMEC I CECBLL TREBALLEN PER VINCULAR EMPRESA I CULTURA

El dia 9 de juliol de 2020, es van reunir representants de PIMEC Baix Llobregat – L'Hospitalet i del Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat per cercar acords i vincular empresa, cultura i patrimoni industrial de la comarca. Per aquest motiu la trobada es va fer en l'immillorable marc de la Colònia Sedó d'Esparreguera. Després d'una visita guiada al Museu de la Colònia Sedó, es van assentar les bases d'una col·laboració conjunta per crear sinèrgies entre el teixit productiu i el món cultural de la zona, amb l'objectiu d'establir relacions beneficioses per a les pimes i els autònoms del Baix Llobregat així com pel seu sector cultural.

VIDA ASSOCIATIVA I COVID'19

JAUME BOSCH ÉS DES DEL MES DE FEBRER EL NOSTRE REPRESENTANT A LA JUNTA DE LA COORDINADORA DE CENTRES D'ESTUDI.

El dia 22 de febrer la Coordinadora de Centres d'Estudi de Parla Catalana va celebrar al municipi de Tossa de Mar la seva assemblea anual amb renovació de Junta. En Carles Riba formava part de la Junta de la Coordinadora des de l'any 1998 i n'era el vicepresident des de l'any 2003. Aquest any ha pres el relleu en Jaume Bosch en representació i a proposta del Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat.

La Coordinadora, fundada l'any 1992, agrupa a 122 Centres d'Estudis d'arreu dels Països Catalans. Té com a missió posar en comú projectes, inquietuds i problemes dels centres i instituts d'estudis. El seu objectiu és l'estudi, divulgació, promoció, difusió i defensa del patrimoni cultural i natural de

cada territori i alhora, fer-ho utilitzant el català com a llengua d'estudi, d'expressió i de comunicació.

VIDA ASSOCIATIVA I COVID'19

L'ASSEMBLEA DE PERSONES ASSOCIADES

Com a mesura preventiva, el CECBLL va ajornar l'Assemblea anual ordinària prevista i convocada pel 20 de març, seguint les recomanacions de la Generalitat de Catalunya amb l'activació del Pla PROCICAT per l'expansió del Coronavirus. L'Assemblea serveix per aprovar la memòria d'activitats i el tancament pressupostari de l'exercici anterior, així com aprovar el nou pla d'activitats amb el corresponent pressupost.

Finalment l'Assemblea anual de l'entitat es va celebrar el 2 de juliol a la nostra seu, amb totes les mesures d'espai, mascaretes i ventilació. La presidenta de l'entitat, Genoveva Català i el vicepresident, Jordi Sicart, van explicar la memòria d'activitats i el tancament econòmic de l'any passat. Tot seguit van presentar el nou projecte d'activitat de l'any en curs, que s'ha vist afectat per la interrupció de l'activitat durant el confinament, amb la corresponent afectació pressupostària. Entre les principals afectacions de l'activitat anual destacarem que s'han hagut de posposar activitats de referència com ara els Premis de Reconeixement Cultural del Baix Llobregat que s'havien de celebrar al Prat de Llobregat o la Trobada d'Entitats d'Estudi del Baix Llobregat.

L'Assemblea va acabar amb la conferència "El Coronavirus i la Grip de 1918 al Baix Llobregat. Similituds i diferències entre dues pandèmies" a càrrec del nostre soci José Luís Bóveda.

VIDA ASSOCIATIVA I COVID'19

SANT JORDI VIRTUAL

Ateses les circumstàncies celebrarem un Sant Jordi virtual posant de relleu dones i homes de la comarca que ens delecten amb la seva creació literària. Elaborarem un butlletí especial amb un primer recull d'autors i autores relacionades amb la poesia, la novel·la, la narrativa infantil i juvenil, l'assaig acadèmic, la il·lustració de llibres... amb l'objectiu de visibilitzar-los i donar a conèixer la qualitat literària i el dinamisme creatiu que tenim a la comarca. Érem conscients però, que en aquella publicació no hi era tothom. Per això us vem sol·licitar que entre tots i totes completéssim aquell primer llistat de noms [I aquí us deixem amb el llistat actualitzat.](#) Seguim completant la feina, i continuem demanant-vos que ens aporteu noms que encara no hi constin.

Hem d'agrar la col·laboració de les persones de cada municipi que ens han fet conèixer les veus literàries contemporànies que viuen i conviuen a les seves poblacions.

Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat

Butlletí del Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat

EL BAIX LLOBREGAT NEGRE SOBRE BLANC
BUTLLETÍ ESPECIAL SANT JORDI 2020

#quedatcasa el dia 23 d'abril

Estem perdent la noció del temps, avui és igual que ahir i que demà. Ens vàrem confinar amb vestit d'hivern i sortirem (amb una mica de sort) lluint lleugeres bruses de cotó. L'esperada escapada de Setmana Santa s'ha esvaït...

LLEGEIX MÉS

Grans i molt a prop

VIDA ASSOCIATIVA I COVID'19

CANCELATS ELS ACTES DEL PROJECTE DEPORTATS DEL BAIX LLOBREGAT

Un equip de treball de la Xarxa de Memòria Democràtica del Baix Llobregat, que impulsa el projecte Deportats del Baix Llobregat, havia programat dues activitats que finalment es van haver de cancel·lar per la pandèmia. El dissabte 24 d'octubre hi havia preparat un acte a Olesa de Montserrat per presentar el llistat i les dades de les persones deportades del Baix Llobregat que ha confeccionat Amical Mauthausen amb la col·laboració de molta gent de la comarca que ha aportat les seves dades a la recerca. El diumenge 25 d'octubre estava previst fer acte homenatge als deportats del Baix Llobregat, amb els familiars que es van poder localitzar i diverses persones representants de quasi tots els municipis del Baix Llobregat. S'havia d'inaugurar una placa commemorativa i plantar una olivera com a símbol de la pau universal.

L'OLIVERA DEL RECORD AL PARC TORREBLANCA.

La olivera es va haver de plantar el dilluns 26 d'octubre en un acte simbòlic on hi van ser presents el conseller comarcal de memòria democràtica, Jordi Carbonell, el president d'Amical Mauthausen, Enric Garriga, la representant de la Junta del CECBLL, M. Jesús Bono i l'únic deportat viu de la comarca, José Quesada amb el seu fill Carlos Quesada. Esperem poder reprogramar aquesta i altres activitats presencials aturades per la pandèmia, de cara a la primavera del 2021.

VIDA ASSOCIATIVA I COVID'19

MANUEL ALONSO FIGUERAS, SOCI D'HONOR

Manel Alonso i Figueras, nascut a Barcelona l'any 1938, és soci del CECBLL des de l'any 1981. A la darrera Junta directiva del mes d'octubre es va proposar fer-lo soci d'honor del CECBLL, distinció que haurà de ratificar la propera Assemblea.

Manel Alonso Figueras va néixer a Barcelona el maig de 1938, el mateix mes dels bombardejos de la ciutat per l'aviació italiana. Com els seus pares, entrà a formar part de la congregació evangelista del barri de Gràcia. A finals dels anys setanta del segle passat va arribar a Gavà com a membre del Grup de Recerques Arqueològiques de Gavà (GRAG) que va tenir un paper important en les primeres exploracions de les mines neolítiques de la ciutat. Poc després va entrar com a director del Centre de Normalització Lingüística de Gavà, que va dirigir fins a la seva jubilació, el 2003. Fou també un dels fundadors de l'Associació d'Amics del Museu de Gavà, que va presidir en determinades ocasions. Igualment, des de poc després de la seva fundació, es va fer soci del Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat, del que n'ha format part de forma ininterrompuda.

SOM ENTITAT AGRUPADA A L'ATENEU COOPERATIU DEL BAIX LLOBREGAT

El Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat ja és entitat agrupada de l'Ateneu Cooperatiu del Baix Llobregat. L'Ateneu és un espai de trobada, aprenentatge i reflexió col·lectiva, cooperació i transformació social per impulsar l'economia social del Baix Llobregat.

L'Ateneu té dos tipologies d'entitats que li donen suport: entitats col·laboradores, no són responsables a l'hora de realitzar activitats però es comprometen a participar (actualment en són més de 50); i entitats agrupades, responsables de l'execució de les activitats de l'Ateneu, (actualment en som 25, 9 ajuntaments, 15 entitats d'economia social i el Consell Comarcal del Baix Llobregat).

L'Ateneu Cooperatiu del Baix Llobregat va néixer l'any 2017 i ofereix diversos serveis, assessoraments i tallers per impulsar projectes, amb la voluntat de ser un espai referent d'innovació i suport a la creació de cooperatives i iniciatives d'economia social al Baix Llobregat.

PRONUNCIAMENTS

PRESENTACIÓ ALTERNATIVES I SUGGERIMENTS A L'AVANÇ DEL PDU.

El Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat vam presentar alternatives i suggeriments al Pla Director Urbanístic de l'Àrea Metropolitana de Barcelona.

Un cop aprovat l'Avanç del PDU, es va iniciar la fase d'informació pública plantejada des de la reflexió tècnica, la comunicació i la participació ciutadana i el passat 31 de gener va finalitzar aquest període d'informació pública i es va cloure el procés de participació que s'ha desenvolupat al llarg dels darrers mesos.

A la gran quantitat d'aportacions recollides en presentacions, tallers i debats ciutadans celebrats durant els deu mesos transcorreguts des de l'aprovació de l'Avanç, s'hi uneixen, un cop finalitzat aquest procés, els suggeriments escrits tramesos per ajuntaments i altres institucions públiques, entitats, organitzacions i particulars com ara les que vem presentar des del Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat en data 22 de gener de 2020.

En total, s'han rebut vuitanta-vuit documents d'extensió, forma, objectius i continguts molt diversos, als quals també s'hi han de sumar les aportacions de les vora mil persones que han assistit als diferents espais de participació habilitats amb aquesta finalitat.

ADHESIÓ AL MANIFEST "SORTIR DE LA CRISI AMB NOVES PERSPECTIVES DE FUTUR"

El Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat ens hem adherit al manifest "Sortir de la crisi amb noves perspectives de futur" que diverses entitats i associacions de Catalunya han elaborat per reflexionar la sortida d'aquesta crisi sanitària que vivim. El manifest expressa la necessitat d'una reflexió que s'ha de transformar en acció per millorar la nostra societat. El manifest demana, entre altres coses, al govern i a la ciutadania en general que actuem amb responsabilitat per protegir la salut de totes les persones, responsabilitat social a les empreses perquè garanteixin els llocs de treball en condicions dignes de tothom, una fiscalitat justa, canvis urbanístics permanents, reivindicar una mobilitat alternativa basada en l'ús del transport públic i un paper actiu i fonamental de la cultura per construir una societat cohesionada, respectuosa i basada en un pensament crític.

PRONUNCIAMENTS

DECLARACIÓ DEL CECBLL A FAVOR DEL SOTERRAMENT

El Centre d'Estudis considera que és compatible l'inici immediat de les obres de soterrament de les vies amb les diverses alternatives de preservació del patrimoni i de projecte de futur de la ciutat.

En la darrera sessió de la Junta directiva del 15 de juliol de 2020, el CECBLL va aprovar aquesta DECLARACIÓ A FAVOR DEL SOTERRAMENT DE LES VIES DEL TREN DE SANT FELIU DE LLOBREGAT

Destaquem les principals conclusions de la declaració:

1.- Manifestem el nostre suport a la realització del projecte de soterrament de les vies reivindicat durant més de 40 anys. Mostrem la nostra solidaritat amb les famílies de les víctimes dels molts accidents mortals en aquest indret. Recentment, el dia 26 de maig, moria atropellada la que a hores d'ara és la darrera víctima del pas a nivell de Sant Feliu una dona de Molins de Rei.

2.- Valorem que l'execució del propi projecte serà generador d'ocupació, d'activitat econòmica i social i permetrà iniciar un projecte transformador de la ciutat del Baix Llobregat. I amb més raó atesa la crisi econòmica provocada per la situació de pandèmia.

3.- Com a aspectes a destacar assenyalem les següents qüestions :

– Recolzem les iniciatives ciutadanes i de l'Ajuntament de Sant Feliu en matèria de participació ciutadana per encarar el nou projecte de transformació urbana de la ciutat i de millora de la mobilitat ferroviària en tot el territori travessat per l'R4 pel que fa a la freqüència i a la connectivitat.

– Reivindiquem un projecte per a la cohesió territorial de la ciutat que faciliti l'assumpció dels reptes de sostenibilitat del segle XXI

– Reclamem que en la construcció d'equipaments s'incorpori la recuperació de la memòria històrica i democràtica del ferrocarril com element de progrés, així com les "històries de vida i treball" a l'entorn de l'estació i de la lluita ciutadana pel soterrament.

– Demanem que es documenti acuradament el valor patrimonial de l'edifici, les seves transformacions i l'estat actual de l'estació que facin possible posteriors decisions respecte la viabilitat de la seva reconstrucció i possibles alternatives.

La Junta va debatre en profunditat aquesta qüestió després d'haver escoltat una informació tècnica precisa feta per l'arquitecte i l'enginyer municipals, ja que des de la presidència havíem sol·licitat la seva presència per conèixer amb detall totes les qüestions relacionades amb l'obra pública, l'urbanisme i el patrimoni.

ADHESIÓ AL MANIFEST PER L'EXTENSIÓ DEL TRAMBAIX

El Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat s'ha adherit al Manifest per l'extensió del tramvia a Sant Feliu de Llobregat, Polígon el Pla, Molins de Rei i Sant Vicenç dels Horts-Pallejà. Aquest manifest ha estat impulsat per la plataforma Volem el Trambaix al Pla, que té com entitats promotores CCOO del Baix Llobregat, PTP (Promoció del Transport Públic) i la FavBaix (Federació Comarcal d'Associacions Veïnals).

L'objectiu és exigir que l'extensió del Trambaix de Sant Feliu de Llobregat a Molins de Rei (travessant el polígon el Pla), sigui inclòs al Pla Director d'Infraestructures 2021-2030 de la Generalitat de Catalunya. I les fites que motiven aquesta campanya son:

- La millora del transport públic i, per tant, del desplaçament de les persones treballadores del Baix Llobregat.
- L'execució d'una primera fase d'extensió del tramvia, fins el Pla i Molins de Rei en el nou PDI 2021-2030
- Desenvolupar l'estudi previst al PDI sobre la prolongació del tramvia fins l'Estació de Quatre Camins dels FCC (Sant Vicenç dels Horts).
- La reducció d'impactes mediambientals a la comarca i la seva implicació activa al repte global de canvi climàtic.
- La millora de la qualitat de vida a aquests municipis, a partir de la pacificació del trànsit que implica la xarxa tramviària

ADHESIÓ A LA CARTA ALIMENTÀRIA DE LA REGIÓ METROPOLITANA.

Des de mitjans de juliol es poden realitzar les adhesions a la Carta Alimentària de la Regió Metropolitana de Barcelona. El Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat ens hi hem adherit per acord de la Junta directiva del 15 de juliol.

La Carta Alimentària de la Regió Metropolitana de Barcelona (CARM), impulsada pel Pla Estratègic Metropolità de Barcelona, és un instrument de coordinació estratègica pel desenvolupament de polítiques alimentàries en clau de regió metropolitana.

La CARM és fruit d'un procés de col·laboració i cocreació en el que han participat més d'un centenar d'entitats i persones.

L'alimentació és una necessitat primària, un dels elements bàsics per a la vida de les persones i requereix ser elevada al rang de política pública. L'alimentació és una qüestió personal i també política amb impactes significatius a nivell social, ambiental i econòmic. Es fan imprescindibles plantejaments transversals i supramunicipals per a fer valer i defensar l'alimentació com a dret fonamental.

PRONUNCIAMENTS

ADHESIÓ A LA CAMPANYA SOM 10 MILIONS, SOM UNA LLENGUA

A la darrera Junta del mes d'octubre, el CECBLL es va adherir a la campanya de la Plataforma per la Llengua SOM 10 MILIONS, SOM UNA LLENGUA. Aquesta campanya reclama als governs treballar per la unitat de la llengua catalana. Amb els diversos intents de fragmentació de la llengua, s'ataca directament el patrimoni lingüístic i es menysté el rigor científic i acadèmic dels experts en filologia. Tot això passa contra una llengua que comparteixen més de 10 milions de ciutadans europeus d'Andorra, Espanya, França i Itàlia.

La imatge comunicativa de la campanya gira al voltant d'una tomàtiga, que serveix de símbol per mostrar que aquesta rica diversitat dialectal existent en la llengua catalana és un valor que els catalanoparlants d'arreu del domini lingüístic volem preservar. El mateix fruit s'anomena de maneres molt diferents però alhora iguals en un extrem i altre del domini lingüístic: *tomàtiga* és la forma que empren una part dels mallorquins, però també els ciutadellencs de Menorca o al sud del Principat d'Andorra. El mateix passa amb la forma *tomàtic*, que es troba a la part oriental de Menorca però també al Berguedà, al Solsonès o al Lluçanès, etc.

SUPORT A UN PROJECTE D'EDICIÓ DE LA FUNDACIÓ ARS

El mes d'octubre vem ser consultats per la Fundació Ars en relació a un projecte d'edició d'un llibre d'en Carles Lledó i Casablanques anomenat *Teoria de teixits, un camp d'experiència*. Els hi vam remetre una carta on la nostra entitat mostrava un interès per aquesta obra que suma el rigor científic i una gran capacitat per donar un sentit a la matemàtica, una ciència que tot sovint sembla abstracta i amb poca aplicació a l'entorn dels estudiants. Alhora, posa en valor una part de la història de Catalunya, com és la industrialització i la producció tèxtil i albira nous futurs en aquest terreny. I tot plegat des d'una visió didàctica indiscutible. A més aquest treball té el valor afegit de saber interrelacionar visions científiques de camps diferents com l'enginyeria tèxtil o la matemàtica, mostrant el rerefons matemàtic que hi ha darrera moltes tecnologies vinculades a la vida quotidiana i contribuint així a un currículum més integral i integrat.

El Centre d'Estudis Comarcals gestiona les visites al Museu de la Colònia Sedó d'Esparreguera. És, per tant, un àmbit amb el qual ens sentim profundament implicats per tradició i cultura i perquè per molts baixllobregatins va significar el seu modus vivendi durant generacions.

Esperem, doncs, veure publicat aquest treball i felicitem la Fundació Ars per la sensibilitat en interessar-se per una obra d'aquestes característiques i per consultar la gent del territori.

EINES DE COMUNICACIÓ

ELS DIRECTES DEL CECBLL: EDUARD RIVAS, ALCALDE D'ESPARREGUERA

Els directes del CECBLL és un nou projecte, nascut en temps de confinament i coronavirus. Per mitjà de la xarxa social Instagram **@centreestudisbaixllo** mantindrem converses amb persones que ens parlin del patrimoni de la comarca (cultural, natural, industrial, social, etc). El dia 8 de juliol, vem estrenar **Els directes del CECBLL** amb Eduard Rivas, alcalde d'Esparreguera, amb qui vem poder parlar d'un gran patrimoni industrial que tenim a la comarca, la Colònia Sedó. L'alcalde ens va parlar, sobretot, del futur d'aquest patrimoni que cal preservar i conservar. La Colònia Sedó, en paraules de la directora del CECBLL Esther Hachuel que dirigia l'entrevista, és un patrimoni que la nostra entitat ha reivindicat en els darrers vint anys. L'alcalde ha agraït al CECBLL la feina que estem fent amb les visites guiades dels caps de setmana a la Colònia Sedó.

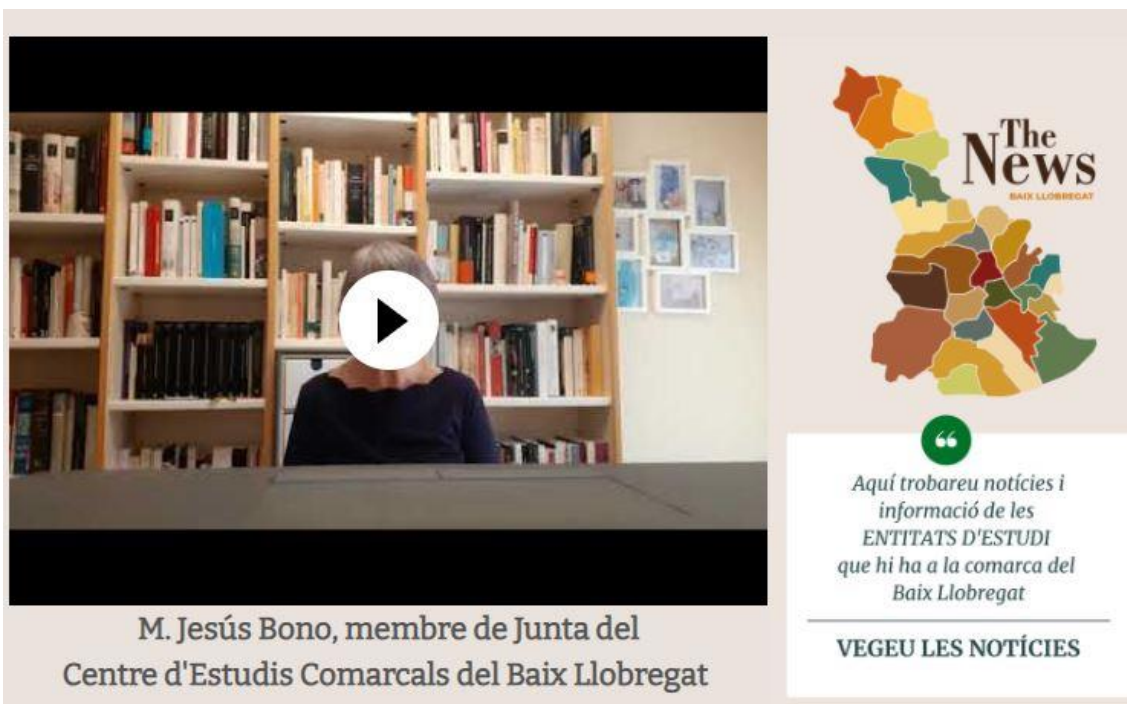

EINES DE COMUNICACIÓ

ELS NOSTRES BUTLLETINS

De forma mensual, el CECBLL llencem el nostre butlletí on recollim l'activitat més recent de l'entitat. A banda, també hi apareixen notícies relacionades amb la comarca, articles d'opinió de temes actuals signats per persones enteses en la temàtica que tracten, també recomanem una novetat bibliogràfica i, recentment, hem incorporat les notícies i activitats de les entitats d'estudi del Baix Llobregat i breus vídeos amb alguna curiositat, novetat o notícia que explica una persona membre de la nostra entitat. Tot plegat encapçalat per les nostres editorials, la veu del Centre d'estudis.

- [BUTLLETÍ CECBLL \(Novembre 2020\)](#)
- [BUTLLETÍ CECBLL \(Octubre 2020\)](#)
- [BUTLLETÍ CECBLL \(Setembre 2020\)](#)
- [BUTLLETÍ CECBLL \(Juliol 2020\)](#)
- [BUTLLETÍ CECBLL \(Juny 2020\)](#)
- [BUTLLETÍ CECBLL \(Maig 2020\)](#)
- [BUTLLETÍ ESPECIAL SANT JORDI \(Abril 2020\)](#)
- [BUTLLETÍ CECBLL \(Març 2020\)](#)
- [BUTLLETÍ CECBLL \(Febrer 2020\)](#)
- [BUTLLETÍ CECBLL \(Gener 2020\)](#)

M. Jesús Bono, membre de Junta del Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat

The News
BAIX LLOBREGAT

“
Aquí trobareu notícies i informació de les ENTITATS D'ESTUDI que hi ha a la comarca del Baix Llobregat

VEGEU LES NOTÍCIES

EINES DE COMUNICACIÓ

LES NOSTRES WEBS

Actualment contem amb quatre pàgines web per a difondre la nostra activitat. El portal genèric de l'entitat és www.cecbll.cat, d'aquí pengen la majoria dels continguts vinculats a l'activitat ordinària de l'entitat.

D'aquesta pàgina web en surten dues més que malgrat ser independents a la genèrica hi estan vinculades amb links que porten directament a les pàgines web. Són la web del projecte de recerca El Memorial Democràtic del Baix Llobregat (www.memorialbaixllobregat.cat) i la web del congrés El Baix Llobregat a debat (www.baixllobregatadebat.cat) impulsat pel CECBLL l'any 2016.

I encara tenim una quarta subweb lligada directament amb l'agenda cultural del Baix Llobregat, que penja de la web genèrica de l'entitat i que s'hi accedeix per mitja de la icona Puja al Baix! Espai comarca.

(<https://cecbll.cat/espaicomarca>)

EINES DE COMUNICACIÓ

LES XARXES SOCIALS DEL CECBLL

El CECBLL actualment compta amb quatre xarxes socials per dinamitzar i difondre les nostres activitats:

<https://www.facebook.com/CECBaixLlobregat>

<https://twitter.com/CECBLL>

<https://www.instagram.com/centreestudisbaixllo/>

<https://www.youtube.com/channel/UCL4xlRSv8iLXlqp1Bcdmfw>

EINES DE COMUNICACIÓ

BOTIGA VIRTUAL DEL CECBLL

Com a novetat d'aquest 2020, hem obert una botiga virtual de llibres a la nostra

pàgina web per tal de facilitar la venda i distribució de les nostres publicacions. Es tracta d'una eina molt intuïtiva amb un cercador de llibres per facilitar la cerca de llibres concrets. La botiga l'encapçalen les novetats bibliogràfiques amb les darreres edicions publicades. Seguidament localitzem els llibres de les diverses col·leccions

Cercador

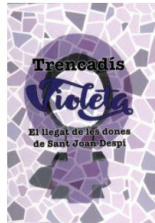
Escriu aquí el nom del llibre

Cerca

NOVETATS EDITORIALS

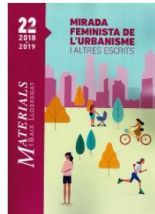
Descobrir el Canal de la Infanta. Set itineraris per la seva xarxa
Morata Martín, Javier
Núm. 3
5€

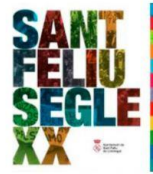
Trencadis Violeta. El llegat de les dones de Sant Joan Despí
Sánchez, Conxita; Hachuel, Esther; Ribas, Neus; Duran, Montserrat

L'empresonament franquista al Baix Llobregat 1939-1960
Montblanc Lasaga, Joan
20€

Mirada feminista de l'urbanisme i altres escrits
Materials del Baix Llobregat núm 22
12€

Sant Feliu segle XX
Retuerta, Mari Luz; Hachuel, Esther; Padró, Josep
15€

que tenim obertes (Materials del Baix Llobregat, les Recerques col·lectives, la col·lecció de materials didàctics Coneix...des del Baix Llobregat i la col·lecció Camins d'Aigua. I acabem amb la resta de llibres que no pertanyen a cap de les col·leccions anteriors.

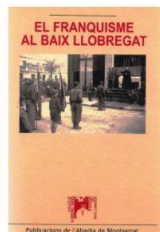
Destaquem que es pot descarregar els pdf d'algunes de les publicacions de la botiga.

LES NOSTRES COL·LECCIONS

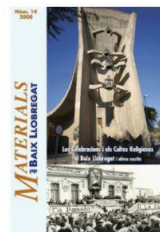
COL·LECCIÓ ESTUDIS

Aquesta és la col·lecció on s'apleguen els estudis de la nostra editorial. Edicions del Llobregat. Hores d'ara comptem amb set publicacions que conformen la col·lecció de temàtiques tan variades com els moviments socials, els fets de 1714 o el problema de l'habitatge, sempre centrats a la comarca del Baix Llobregat.

RECERQUES COL·LECTIVES DEL BAIX LLOBREGAT

Les recerques col·lectives són una fórmula que dur a terme el Centre d'Estudis des de l'any 1996. Un equip d'investigadors i investigadores de la comarca s'apleguen per fer recerca sobre la temàtica escollida que aporta nou coneixement del territori.

MATERIALS DEL BAIX LLOBREGAT i altres escrits

Aquesta revista monogràfica va néixer l'any 1996, i està estructurada en tres apartats: dossier monogràfic que cada número canvia de temàtica, articles diversos de recerca inédita sobre la comarca i ressenyes de novetats bibliogràfiques.

CAMINS D'AGUA

L'itinerari de l'Aigua és un projecte cultural i lúdic que es concreta amb la creació de la col·lecció Camins d'Aigua. La col·lecció ofereix un conjunt de rutes recolzades en el patrimoni natural i cultural que ens ha llegat l'aigua i la tecnologia orientada a la seva captació, tractament i aprofitament.

CONEIX... des del Baix Llobregat

Aquesta col·lecció de materials didàctics porta per títol Coneix... des del Baix Llobregat. Està formada per cinc publicacions que aporten coneixement sobre el tema que tracten, i es complementen amb materials didàctics adreçats a l'alumnat i al professorat de la comarca.

EINES DE COMUNICACIÓ

COL.LABORACIONS MITJANS COMUNICACIÓ

Al llarg de l'any hem participat en diversos mitjans de comunicació de la comarca, tan premsa escrita, com televisió i ràdios. Tenim col·laboracions estables amb ràdio Sant Feliu, amb ràdio Molins de Rei i amb ETV Televisió. Atenem sempre que ens ho demanen les diverses peticions que rebem al llarg de l'any per fer intervencions en diferents ràdios de la comarca (ràdio El Prat, Sant Vicenç, Esparreguera, Olesa...) o per fer qualsevol col·laboració en premsa escrita, com ara El Llobregat, elbaix.cat, Fet a Sant Feliu entre d'altres.

Destaquem una col·laboració puntual que vem fer amb ràdio Molins de Rei, en un programa encetat aquest any. Ràdio Molins de Rei ha encetat el programa Heroïnes Quotidianes, on les protagonistes son les dones de Molins de Rei i de la comarca del Baix Llobregat. El programa vol posar de relleu aquestes dones que tenen coses per explicar i experiències interessants per compartir. Son les heroïnes quotidianes del passat i del present. El 14 de setembre van

entrevistar a la nostra presidenta, Genoveva Català, una reconeguda molinenca que ens va explicar moltes curiositats referenciades en la seves pròpies vivències. [Us deixem aquí el podcats](#) perquè pugueu escoltar el programa. Moltes felicitats Ràdio Molins! Bon programa!

AMB ELS SUPORTS DE:

Ajuntament
de Castelldefels

AJUNTAMENT
DE CERVELLÓ

Ajuntament de
Collbató

Ajuntament
Corbera
de Llobregat

Ajuntament de Cornellà
de Llobregat

Ajuntament
d'Esparreguera

AJUNTAMENT D'ESPLUGUES

Ajuntament
de Gavà

Ajuntament
de Molins de Rei

Ajuntament
de Pallejà

Ajuntament del Papiol

Ajuntament del
Prat de Llobregat

Ajuntament
Sant Andreu de la Barca

Ajuntament de
Sant Esteve Sesrovires

Ajuntament de
Sant Feliu de Llobregat

AJUNTAMENT DE
SANT JOAN DESPÍ

Ajuntament de
Sant Just Desvern

AJUNTAMENT
Sant Vicenç dels Horts

AJUNTAMENT DE SANTA
COLOMA DE CERVELLÓ

Ajuntament de
Torrelles de Llobregat

AJUNTAMENT
DE VALLIRANA

AJUNTAMENT DE
VILADECANS

Generalitat de Catalunya
**Departament
de Cultura**

AMB Àrea Metropolitana
de Barcelona

**Consell Comarcal
del Baix Llobregat**

**Diputació
Barcelona**

**memorial
democràtic**

Pla Estratègic
Metropolità
de Barcelona

I també hem col·laborat amb:

Col·lectiu per a un nou model
Energètic i Social Sostenible

